

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint

TELEFON 14 SZ.

Főszerkesztő
ZSUPANSZKY LYUBOMIR

KISS GYULA

Főmunkatársak

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK

BERCSÉNYI JÓZSEF

Megjelen vasárnap

Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K

A kulai kaszinó saját otthona.

A Kulai Polgári Olvasóegylet a jövő évben 50 éves fennállási jubileumát fogja ünnepelni, amely ünnepély legkiemelkedőbb momentumát a kaszinó tagjai körében egy rég óhajtott vágy teljesedése fogja képezni: saját otthon fog kapni a kaszinó.

Amidőn ezt a kellemes hírt olvasóinkkal közöljük, a kaszinó ügybuzgó vezetőit, akik a régi óhajtt immár a megvalósulás stádiumába helyezték, igaz szívből üdvözljük, de legmelegebben üdvözljük a kaszinó lelkes pártfogóit is, akik a vezetők által kibocsátott felhívás folytán 24 óra alatt módot nyújtottak a vezetőségnek, hogy a régi vágy teljesedésbe menjen. Bár csak a köz iránti lelkesedés minden téren ilyen áldozatkész férfiakat találja; — ez esetben Kula község számos új közintézménnyel bizonyíthatná be, hogy a modern fejlődés terén ő sem marad hátra.

A kaszinó tagjaihoz intézett felhívásból kitűnőleg 22000 K összeg lenne előteremtendő arra a célra, hogy egy már kiszemelt ház megvétessék és a kaszinó céljaira szerényen berendeztessék.

Ezen 22000 K-ra fedezetül kínálkozik a néhai tövisi Rác György által tett alapítvány 2000 K, a nszebeni földhitelintézetnél a kiszemelt házon levő olcsó 5000 K-ás törlesztési kölcsöne megmaradhatna, úgy, hogy tényleg 15000 K összegyűjtése képezte a feladatát az ügy érdekében fáradozó Dr. Deák Bélának, Kirilovits Izidornak és tsainak.

A tervezet szerint a hiányzó 15000 K olyképen lenne előteremtendő, hogy 300 drb egyenként 50 K értékű névre szóló átruházhatlan nem kamatozó részvény bocsátatik ki, amely részvények a kaszinó évi tiszta jövedelméből évente sorsolás útján visszaváltatnának és az eddigi számítások szerint 7 év alatt az összes részvényeket vissza lehetne fizetni.

A felhívás kibocsátói nem csalódtak akkor, amikor a felhívás végén azon reményüknek adtak kifejezést, hogy nem lesz a kaszinó tagjai között egy sem, aki a tervezetet visszautasítaná. A köz iránti lelkes érdeklődés elemi erővel tört ki és nemcsak hogy mind a 300 részvényt jegyezték, hanem már eddig is 325 drb részvényt jegyeztetett, minthogy pedig vannak még egyes

tagok akiknek távollétük miatt vagy más okból az ív nem volt bemutatható, semmi kétség sem foroghat fenn az iránt, hogy 350 drb részvény fog jegyeztetni és így a kaszinó saját otthonának megvalósítása biztosítva van.

Az aláírási ív kibocsátói Mezey Zsigmond kir. tanácsoshoz a kaszinó elnökéhez, beadványt intéztek, jelentvően működésük sikerességét és rendkívüli közgyűlés egybehívását kérelmezvén.

Ehhez képest a kaszinó nemsokára rendkívüli közgyűlést fog tartani, a mely azután határozni fog az indítvány felett. A határozat tartalma kétséges nem lehet s úgy kilátás van arra, hogy már jövő év tavaszán megkezdik a megveendő épület átalakítását és már jövő év őszére saját otthonában lehet a kaszinó és a jubileumát saját házában fogja ünnepelni a házfelszentelővel együtt.

A temetők fényűzése.

A közeledő halottak napja alkalmából.

Elkövetkezik nemsokára halottak napja és nem egy család újra súlyos gondok előtt áll, hisz a modern kor szédületes fényűzése kiterjed a kegyeletre is és ha nem akarjuk, hogy megrójanak érte, bizony mindnyájunknak erőnkön felül kell kegyeletünket tanúsítani nem a halottunkért, hanem a világ szájáért, amely már nemcsak a más háza, hanem a más sirhalma előtt is — seper. Csakhogy a világ száját kegyeletes érzésünk áldozatkész felbuzdulásával nem tömjük be. Mert a mint kegyetlenül megrónak, ha a temetők porában nyugvó halottunk jeltelenül marad minden szentnek estéjén, épp oly kegyetlenül szájra vesz a világ nyelve, ha szeretetünk sirján a kegyeletnek felpompázott jelenségei mutatkoznak. Legyünk azzal tisztában, hogy az Aesopus meséje ide is illik. A mesebeli molnár, a gyermeke meg a számár. Hogy akár a molnár, akár a gyerek ült a számaron: egyaránt megrótták őket a járókelők. Akár jeltelen marad a temetőben nyugvó halott süppedő sirja, akár pedig felgyulnak kegyeletünk pompázó mécsinek ezrei, az emberi megszólalás és illetéktelen bíráló el nem marad róluk.

Ámde panaszkodtunk-e valaha, ha az iskola új épületén szobrokat, díszeket drágaságokat láttunk, ha a tudomány csarnoka külsőben is impozáns, monumentalis volt? Soha sem

panaszkodtunk ezért, mert az a fel-fogásunk, hogy a tudomány csarnokába fenkölt gondolatokkal kell belépni és minden esetre nemesebb, ünnepibb érzés között lépünk be az esztetikailag tetszős épületbe, mint az ócska, rozoga, piszkos hajlékba. Valószínű, hogy a temetők közeledő kegyeletes ünnepe sokaknak anyagi erőn felül való költsékezésén kényszerítik ki, de mennyire felemelő magasztos és ünnepies érzés vesz erőt rajtunk, mikor a kivilágított temető kapuján belépünk. Mindenütt jogos a kritika, de kegyelet érzésünkben ne bántson senki. Lehet, hogy a temető fényűzése egyeseknek gondot okoz. De mily édes, de mily boldogító gond az! És ha hiszünk a gondviselésben, nem kell e szívünket eltölteni annak az érzésnek, hogy lehetetlen, miszerint a gondviselőt az ő kifürkészhetetlen útja-módjaival ne gyámolítsa, ne segítse meg a szegényt, aki garasait a halottjára költötte, sirjára, hogy annak feldiszipított sirjánál a ráemlékezés kegyeletének sok sok mécsvilága lángoljon föl a csillagos ég felé. Nagy ridegség, mondhatnánk, gonoszság kellene ahhoz, aki másnak a kegyeletvilágát tisztátlan gyanúsító kezekkel érinteni merné. A temető luxusa lehet sajtótema, lehet az emberek bíráló beszéde is, de egy bizonyos: hogy azt megróni, aki a halottjának áldoz, kegyetlen, gonosz eljárás.

Szeretjük, hogy a mai önző nehéz gondokkal teli világunkban a kegyeletnek ez a tiszta, nemes érzése nem veszett ki a szivekből és mikor lépten nyomon látjuk, hogy a fényűzés dörébbnél-dörébb tárgyakra — tékozol: megilletődve állunk meg a szegény ember feldiszipított sirjánál, a ki lehet, hogy ereje fölül költött sirra, a mely mellett a bánat és kegyeletes gyász igaz könnyeit öntik, de tékozlása szent és illetlen kezekkel nem rontjuk meg a fájalmának érzésvilágát.

El fog hangzani a halottak ünnepe előtt egy országos egyesületnek jaja kiáltása is. Ismerjük ezt a jajsztót, megszoktuk és szeretjük. Azt kiáltják esdekelve, hogy *csak egy szál virággal kössenek kevesebbet a halottaknak szánt koszorúba!* És az egy szál virág árát ajánlják föl a tüdőbetegek gyógyító alapjának. Hallgassa meg ezt a vészest, ezt a megindító kiáltását mindenki és a maga egy virágszálát ajánlja oda az élő halottaknak, a tüdőbetegeknek, a kikből minden évben közel nyolc-

vanezer ember hal meg és a kiknek bus csapatjában egy félmillió jár kell a tüdőbetegség csiráival.

Ne beszéljünk a temetők luxusáról abban az esetben, ha erre a nemzeti sors csapásra százazrek és százazrek lefizetik a szent vámot: azt az egy virág-szálat, amelyet a József Szanatorium egyesület kér az ő tüdőbetegeinek, akiket gyógyít és a kiből még többet gyógyítani akar!

Kihasználatlan nemzeti értékek.

A nemzeti vagyon megállapításánál talán nagyobb jelentőségű az a régen meglevő, de kihasználatlan rész, mely értékesíthető lenne. Jobbra, balra csupa kiaknázatlan kincs hever nálunk térben s időben, amely valósággal a boldogságra teszi hivatottá az országot. S vajjon tényleg boldog? Nem vándorolnak ki évente ezrével legjobb munkáerői? E hiány jórészt a község vezetőit terheli, mint akik nem irányítják a népet a természet kincseinek kiaknázására. Mert nem a folytonos gépies akta munkára, de kulturmisszióra hivatottak a vezetők.

Micsoda kincs elvesztegetéséről van itt szó.

A nagy nemzeti vagyon egyik legnagyobb értékbeli mennyisége az idő. Milliók támaszkodnak s e millió paraszt által közvetve az egész ország néhány hónap idegfeszítő munkájára. Egy egész ország egy-két fajta termény be, vagy be nem váltására! Egy végig futó jégeső, egy raj hesszeni légy s megrendül egy ország létalapja. Hát szabad a 12 hónap közül csak egyre, szóval ily esélyre támaszkodni? Hátha nem az a hónap, de e föld tagadná meg a termést? Ily bizonytalanságnak, ily korrupt véletlenségnek kitenni annyi ezrek életét, ha nem gondatlanság, könnyelműség, — ugy tudatlanság, rosszakarat. Csak a termés minél több ágával, de főképp a természet szeszélyeitől független iparral lehet biztos, erős egy állam.

Mindig akarunk magyar ipart s annyi jóakarát, az állam annyi segélye kárba vész, mert semmiből, alap nélküliből akarunk valamit. Mindig akarunk iparművészetet — paraszt művészet nélkül. Csak alulról, kereskedelmi szellemmel lehet ipart fejleszteni: ez a folytonosság elve. Csak a századok óta vajudó néplélek elfogadott, kialakult ízlése lehet alap a művészileg képzett ember kezében.

Igy jutunk a föld népének annyi elfecsérelt üres idejéhez. Mikor az őszi munka, vagy szerszámtatarozás letéteti, elrakatja vele az utolsó is, következnek a tétlenségben, élelembesztő szűkösködésben töltött hónapok. Még jó, hol a közeli város napszámos, favágó munkával szolgál, de távolabb a sok idő lustaságra, mulatásra s az élelem időelőtti felemésztésére vezet.

Annyi emberről, annyi kihasználatlan munkaidőről van szó! Mért nem teremtünk ipart? Hisz alapja: az üres idők saját szükségletét kielégítő, sőt sok helyen piacra is vivő háziipari

kezdeté megvan. De helyes irányba terelő, fejlesztő nélkül vegetál, a gondolkodó fej nélkül gyermeki öntudatlanságban van.

Pedig a jövő falujának életében ez nagy szerepet fog vinni. Átalakul a falu jövővé képe a mezei szerszámok félretevés után. Ideális: kert-gyár város jellegét ölti fel. A központ, a régi felhasználásával, a fonó-, a szövőház lesz, az iparosok műhelyei. A régi rémmesék helyett felolvasás közt foly a munka, mert minden művészet alapját a lelki nemesedés érzése képezi. A finomodott lélek érzése, képzelete finomodott kivívóre vár. A durva aratók helyett finomodott kezű csipkeverő lányokra. A tanulás legfőbb tárgya a régi emlékek, minták s a természet utáni rajzolás lesz. S a természetben élő egészséges nép egészséges művészete versenyre kel a gyárral, a géppel. Így látjuk ezt Angliában, de különösen a nemes északi népeknél, norvégeknél, svédekénél, de főképp rokonainknál, a finneknél. Kik 2—3 millió csöpp voltak mellett is Angliával versenyeznek a modern iparművészet elsősegeért. S lehet, hogy Anglia ad talán nagyobb, tán szebbet is, de határozottan nem ad oly eredetit. Nem becsüljük meg eléggé a ránk maradt díszítő s formai érzéket. Külföldiek hordják el az ősköztől ránk maradt csekély maradékot is, holott azokat felhasználva, alapját képeznék egy-egy falu művészi kifejlődésének.

Melyik faluban gyűjtötték, csoportosították már e fennmaradt anyagot a gyári verseny ellen? Mert mindig fölötté áll a régi növényi receptek szerint megfestett mély tűzű fonál, a színehagyó anilinnal megfestett gyári fölött. Anyag s munka tartósságban, becsületességben, izlésben is fölötté áll, már csak a tervező s kivívó ugyanazonosságával is a munkamegosztás folytán anyagismeret nélkül tervező és művészi érzék nélkül érzéketlen géppel dolgozó gyárimunkás fölött.

De ahol a házi ipar iparművészeti részére sem a régi alap, sem hajlam nincs, legjobb tisztán gazdasági oldalról felfogni a dolgot. Tisztán testi erőre számítva, a munkáerő olcsóságára a könnyebb megélhetés miatt. Bár a drágább megélhetésre kényszerítő fővárosban is akárhány helyen látunk például harisnyakötő géppel dolgozni.

Nagy feladat háramlik itt a vezetők felkutató és szervező képességére. Hogy hol kaphatni gépet, anyagot s hol értékesíthető a munka, hogy a nap tétlen reneteg idejét, minden percét aranyra váltsuk.

Ime a kincs, a célszerűen felhasznált ezek és ezek tétlen munkanapja; nem ezüst, de több hasznót ad hírben, gazdagságban, boldogságban aranyból, ezüstből.

Közig. Közöny.

HIREK

— **Eljegyzés.** Dr. Tyurity Dávid kulai ügyvéd eljegyezte Bácsszenttamáson Béli Száva földbirtokos leányát Gordona kisaszszonyt.

— **Kinevezés.** Bajsai Vojnits István főispán Rittinger Rezső joghallgatót díjtalan

közig, gyakornokká kinevezte és szolgáltatételre az alispáni hivatalhoz osztottata be.

— **Kinevezés.** A vallás- és közokt. minister Torkos Kálmán nemcei felekezeti tanítót, Nagy János kulai iparos vejét, a lubina-brucserévői áll. iskolához (Nyitra m.) rendes tanítónak nevezte ki.

— **Halálozás.** Szemző Gyula zombori nagybirtokos rövid szenvedés után 69 éves korában meghalt.

— **Egy plébános lemondása.** Dr. Vidákovich Pál, nemesmiliticsi plébános, állásáról lemondott. Az érseki hatóság lemondását elfogadta.

— **A bácsmezei munkapárt vezérférfiai** f. hó 20-án Zomborban értekezletet tartottak, melyben az őszi vármegyei közgyűlés elé kerülő ügyekről tanácskoztak. Az üresedésben levő alispáni állásra Michailovits Kornél megyei főügyész lesz az egyedüli hivatalos jelölt.

— **Uj gazdasági tudósítók.** A földmiv. elv. ügyi minister a topolyai járásra Wamoscher Mihály topolyai, a zsabylai járásra Weisz Frigyes csurogi és Magyarkanizsa város területére Szabados Lukács magyar-kanizsai lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bíztta meg.

— **A községi és körjegyzők országos** egyesülete folyó hó 16-án tartott közgyűlésében Szokola Gyula csantavéri jegyzőt választmányi taggá választotta.

— **A kincstár mint örökös.** Bulkeszin nemrég elhunyt Kottler Ottó evang. lelkésznek nincsenek törvényes örökösei. Minthogy végrendeletéről se tud semmit a hatóság, a visszamaradt 70,000 K-nyi vagyont a kincstár fogja örökölni.

— **Borellenőrzés.** A földmiv. elv. ügyi minister a borhamisításnak és hamisított bor forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1908. évi XLVIII. t. c. 63 §-a alapján Bács-Bodrog és Torontál vármegyék, továbbá Baja, Szabadka, Ujvidék, Zombor és Pancsova városok területére Suly Antal szőlészeti és borászati felügyelőt, borellenőrző szakközlegnek kinevezte.

— **Megszöktetett hercegkisasszony.** Kulán a mult vasárnap este, megszöktette a szerelmese Herceg Ivánkát, Herceg Száva leányát. Ezt megelőzőleg szabályszerűen megkérte a legény a leányt, de az apa nem egyezett bele, mert gazdagabb pártit várt és talált is a leánya számára. A szerelmes Ivanka azonban nem ugy gondolkozott mint az édes atyja s vasárnap elment táncba noha már félig-meddig menyasszonya volt a másik legénynek. Itt beszélték meg a hadi tervet a szökésre. A legény bérkocsit bérelt és atyja tanyájára vitte a szép Ivánkát. A megrémült kapzsi apa másnap rögtön a nyomukra akadt, de a leány semmi hajlandóságot sem mutatott a visszatérésre s így a csatát veszített apa, kelleltenül, de belenyugodott a változhatatlanba.

— **„Kiütötték részeg legények egy tanítónak mindkét szemét“** Ezen szenzációs felirattal a Szabadkán megjelenő Bácsmezei Napló és utána több megyei lap közölte, hogy Kishegyes község egyik korezmájában mulató legények Stern tanító fejéhez boros üveget vágtak, miáltal nevezett tanító szemévilágát elvesztette. — Amint azonban értesültünk, a szerencsétlenül járt tanító még elég szerencsésen megmenekült nagyobb bajtól, mert a valóság az, hogy Szemző Béla tanító vasárnap estefelé egyik barátjával beszélgetett a nagykorosma előtti téren, az ajtó nyitva volt az utcára, bent mulattak és egy legény poharat vágott egy az ajtónál levő másik legényhez, az félreugrott, a pohár kiszállt és Szemző Béla tanító homlokán tört össze. Egy szilánk szemét sértette és elővigyázatból Budapestre utazott szemorvoshoz, de a látása meg nem sérült.

— **Az ó- és ujverbászi vadásztársaság** f. hó 20-án, csütörtökön tartotta első körvadászatát, mely alkalommal 134 nyúl s számtalan fogoly esett zsákmányul. Kuláról Dr. Ott, Dr. Stiefelmeyer ügyvédek és Hoffmann szolgabíró vettek részt a vadászatban, melynek rendezője Kiss Gyula jegyző, a verbászi vadásztársulat elnöke volt.

— **A Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület** által Zomborban e hó végén terbe vett baromfikiállítás a kolera járványra való tekintettel nem lesz megtartva. Az igazgatóság.

— **A vármegyei Irodalmi Társaság** felhívást intézett a községi jegyzőkhöz, lépjenek be a vezetésük alatt álló községek az irodalmi társaság pártoló tagjainak.

— **Államsegély.** A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi miniszter Grba Manójló paripási, Zurkovic Milivojevic Milán őrszállási, Milovanov Milan óbecsei, Leszkovác Milan bajsai, Gregorovic Velimir magyar-kanizsai gör. kel. lelkészeknek egyenként 120 K és Markovic Dusan óverbászi gör. kel. lelkésznek pedig 200 K államsegélyt engedélyezett.

— **A szabadkai repülőnap.** Szárics János aviatikus f. hó 16-án a rossz idő ellenére is nagyszámu közönség előtt több ízben felszállt. Monoplánjával négy méter magasságban fél kilométernyi távolságot repült be, utját többször megismételte. Az egybegyűlt közönség a magyar aviatikust lelkes ovációkban részesítette.

— **Községi jegyzők az iparpártolás** szolgálatában. A községi jegyzőknek mult vasárnap Budapesten megtartott kongresszusa alkalmából a m. kir. Kereskedelmi Múzeum igazgatóságának megbízásából Mahunka Béla felügyelő előadást tartott a közszállítási törvényről és annak gyakorlati alkalmazásáról. A hazai ipar alkalmazásának és az áruk magyar származásának egyetlen ellenőrzője a községi közszállításoknál ugyszólván a jegyző, akinek e szempontból való tájékoztatása és kioktatása igen fontos feladat és ennek a feladatnak az előadó elismerésre méltó módon felelt meg.

— **Szolnok és a korcsmák vasárnapja.** Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye törvényhatósági bizottsága egyhangu határozattal kimondta, hogy a törvényhatóság a vármegyei korcsmai szabályrendeletet olyképp módosítja meg, hogy a korcsmák szombat estétől hétfő reggelig zárva tartassanak.

— **A szerb utlevélkényszer** megszüntetése. A hivatalos lap vasárnap száma teszi közzé a m. kir. ministerium rendeletét az utlevélkötelezettségnek Szerbiával való megszüntetése tárgyában. A m. kir. ministerium — így szól a rendelet — a szeptember 29-én hozott ministertanácsi határozat értelmében Szerbiával szemben az eddig fennállott s a 3456 1904. M. E. számú rendelet szerint az 1903. évi VI. t. c. 2. §-ában nyert felhatalmazás alapján továbbra is fentartandónak rendelt utlevélkötelezettséget megszünteti.

— **A népoktatás ingyenessége.** A vallás és közoktatásügyi miniszter f. évi szeptember 17-én 100,600 sz. a. kelt körrendelete, melyleg a népoktatás ingyenessége, illetőleg a Községi és felekezeti iskoláknak járó tandíjkárpótlás ügyében intézkedik, most érkezett le. Azon községi és felekezeti iskolák, melyekben a tandíjvédelenem nem egyenest a tanítóknak, hanem az iskolai pénztárnak képezte járulékat, f. évi december 31-ig kell a kárpótlás iránt folyamodniok, mert amely iskola ezen időn belül nem kéri, elveszti a kárpótláshoz való jogát.

— **Tandíj kárpótló államsegély.** Az 1908 évi XLVI-ik t. c. 8-ának rendelkezése értelmében a népoktatás ingyenessége ez évi szeptember hó 1-ével a községi és felekezeti iskoláknál is életbe lépett. Az iskola fentartási (dologi) szükségletei fedezésére fordított tandíjaknak és felvételdíjaknak államsegély útján való kárpótlása elrendeltetvén, ezen államsegély kérvények helyes megszerkesztése és felszerelése érdekében Gyerkes Mihály székelyudvarhelyi igazgató-tanító „Államsegély kérvény és mellékletei” cím alatt egy, minden irányban teljes tájékoztatást és segédkezet nyújtó útmutatót és mellékleti űrlapot szerkesztett és adott ki, melyet 2 K előleges beküldése ellenében portómentesen küld meg. Ezen munkát, a 4-ik kiadásban most megjelent „Tananyagbeosztási nyomtatvány” füzeteivel együtt, az érdekelt tanítók és iskolaszékek meleg figyelmébe ajánljuk.

— **Őszi napok és a reuma.** Hull a falevél és szerkesztőségünkbe hullanak a fűzfa-poéták őszi „zöngikéi”; az utcán pedig hallatszik:

— Az őszi napok meghozták részemre a náthát.

— Részemre meg a reumát.

És aztán a beszéd okvetetlen ráterelődik a Dianára. Szokatlanul népszerű ez a házi-orvosság. A modernség kinzó nyavalyájának a reumának ez a hatalmas ellenszerve. Ma bizony egy művelt ember mosdóasztalánál sem hiányzik a Diana, mely a reuma szagató fájdalmát enyhíti és fejreumától a lábáig használ. Még szerencse, hogy nincsen az a kis falu, a hol kapható ne volna. Az is igaz, hogy nincsen olyan kis falu, ahol el lehetnének a Diana nélkül.

— **Jogászból hentesinas.** A nagyváradi uttörő. A jogi pálya tulzsufolttsága ellen tudvalevőleg Székely igazságügyminiszter törvényhozási reformmal keres védelmet. Régen érzi és tudja mindenki, hogy a jogi pályán ijesztően terjeszkedik a szellemi proletáriátus. Akárhány eset van, hogy a legszerényebb hivatalnoki állásokra diplomás emberek pályáznak, akik nem voltak képesek maguknak biztos existenciát teremteni. Ezek a szomorú tapasztalatok érlelheték meg azt a meggyőződést egy nagyváradi joghallgatóban, hogy jogi tanulmányainak elvégzésével párhuzamosan kitanulja a hentes iparosságát is. Az uttörő fiatalember Tóth Imre joghallgató. A napokban beállított Fröhlich János nagyváradi hentesmesterhez és ajánlkozott, hogy beáll hozzá inasnak. A mester csodálkozva nézett az uri külsejű intelligens fiatalemberre. Az első percben azt hitte, hogy örülni van dolga, de Tóth Imre megnyugtatta a mestert és kijelentette, hogy meg akarja tanulni ezt az iparágat, mert ki tudja, mire nagysokára megszerezheti a diplomát tud-e azzal magának kenyeret keresni. Ugy gondolta hát, hogy ha nem tud megélni mint ügyvéd, — hentesboltot nyit. Ez épp oly tisztességes munka, mint jogi működés. Ezek után megkötötték a szerződést, Tóth Imre joghallgató beállott hentesinasnak. Délelőtt a jogot hallgatja szorgalmasan, délután pedig a hentesboltban dolgozik a többi egyszerű munkásokkal egysorban, akik büszkélkedve néznek az ő inastársukra, aki talán egyszerre fogja elnyerni a doktori és a hentessegédi címet.

— **Vettük a következő gyászkeretű** jelentést: Pusztulunk, veszünk! Halottak napján visszanezve az elmúlt év távlatába, megdöbbenünk attól az árnyaseregtől, amely hosszú, végtelen rájvonásban tünt el az enyészet siri éjjelében. . . . Hetvenezer tüdővész magyar temettünk el az elmúlt esztendőben. A tüdővész pusztító szellemének kaszája végigsuhogott a magyar föld fölött és rémes rendet vágott közöttünk. Halottak szomorú napján hetvenezer olyan testvérünket siratjuk, akiknek nagyrészt megmenthettük volna az életnek, megtarthattuk volna magunknak és a sok ezer árnyarc most nem nézne reánk szemrehányóan az élet tulsó partjáról. Már nyujtánánk utánuk a kezünket, de mindennek vége. Befejtettett . . . Azonban itt vannak az élők, az élve haldoklók, akik szintén belkerülnek a halál fekete könyvébe, ha idejekorán nem segítünk rajtuk. Ragadjuk meg hát lázas, segítségért nyujtott kezüket. A nemzetnek, a hazának, a társadalomnak a családnak van szüksége rájuk. Halottak napján föllobognak a szeretet kis mécsvilágjai és kivirulnak az emlékezés virágszájai a sírokon. Gyujtson minden gyászoló egy mécses! kevesebbet, kössön a koszorójába egy szál virággal kevesebbet és ennek az ellobogó lángocskának, ennek az elhervadó virágszálnak értékét ajándékozza oda a halállal eljegyzett tüdőbetegeknek. Bánatos temetőjárók! Fájdalomban közös testvérek! Ne dobjátok el az ide csatolt befizetőlapot. Az élet könyvények egy kis lapja ez. Egykét név van ráírva láthatatlanul. Ki tudja melyik szívükhöz nőtt embertársunknak neve, amely néhaivá válik, ha nem segítünk rajta idejekorán. Csak egy mécses! Csak egy virágszál! József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület Budapest, VII., Akácfa-utca 30.

Gyermekjáték

a Schicht szappannal való mosás,
mert egyszerre tisztít és fehérít is,
s meglakarit minden fáradságot
és megerőletést!



A m. kir. államvasutak menetrendje

Érvényes 1910 október 1-től

Budapestről kel. p. u. Zimony felé indulás reggel 7 10 (gyors), 7 45, 12 50, délután 2 20, 3 20 (gyors), 6 25, 10 10 órákor.

Budapest felé indulás Hegyes-Feketehegyről reggel 5 56, délután 12 03, 5 33 (gyors) és este 8 58 órákor.

Hegyes-Feketehegyről Palánkára reggel 7 10, délután 3 20 és 7 47 órákor.

Palánkáról Hegyes-Feketehegyre reggel 3 00, 8 18 és délután 2 35 órákor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 00, 10 25, délután 1 45, 6 55 (gyors) és 7 órákor.

Zomborból Óbecsére reggel 3 10, 7 51 és délután 4 35 órákor.

Óbecséről Zomborba reggel 3 44, 9 10 és délután 2 33 órákor.

Zomborból Ujvidékre reggel 2 30, 6 51 és délután 3 46 órákor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2 17, 7 51 és délután 1 55 órákor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4 37, 11 43 és délután 1 38 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 4 45, 10 36, délután 2 30, 7 22 órákor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4 32, 9 15, délután 4 53 órákor.

Szabadkáról Szegedre reggel 6 15, 9 44, délután 1 50, 6 53, 8 35, 11 05 órákor.

Szegedről Szabadkára reg. 3 05, 7 48, 11 30 délután 3 12, 4 55, 6 34, 10 20 órákor.

Szabadkáról Cservenka—Ujgombosra reggel 4 30, délután 3 10, 7 10 órákor.

Ujgombos—Cservenkáról Szabadkára reggel 3 05, 10 40, délután 4 órákor.

Ujgombos—Bácsordás—Palánka reggel 4 58 8 30.

Ujpalánka—Bácsordás—Ujgombos reggel 5, délután 12 53, 5 33 órákor.

A Szolgabírói hivatal mellett Kulán kiadó egy üzleti helyiség

2 szoba, 1 konyha, éléskamra, pince és padlás nagyon alkalmas bádigos, borbély, cipész, szíjgyártó, hentes vagy bórkereskedőnek, liszt üzletnek, az üzleti ajtó befalazásával kellemes lakása volna valamely tisztviselőnek. Bővebbet Nagy István bórkereskedőnél Kulán.

— Gözfürdői napok Kulán. Vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön, szombaton férfiak; kedden és pénteken nők számára. — Kádfürdők naponta férfiak és nők számára. Fürdőnyitás reggel 6 órakor. Kádfürdő 7 órakor.

Gabona árak: Budapesten:			
Buza	—	—	10.48
Zab	—	—	7.95
Tengeri	—	—	5.49
Kulán:			
Buza	—	—	9.55
Zab	—	—	7.20
Tengeri	—	—	5.20

PONGRÁCZ A. SÁNDOR

URISZABÓ DIVATTERME, KULÁN

Magyar, angol, skót gyártmányú divatszövetek raktára

815 sz. 1910

Pályázati hirdetmény

Cservenka községben ujonnan rendezesített két gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk.

Az állások javadalmazása egyenként havi részletekben esedékes 600 Kor. fizetés, teljes ruházat és felszerelés.

Az állást elnyerni óhajtok szabályszerűen felszerelt kérvényüket legkésőbb **f. évi október 31-ig** Cservenka előjáróságánál nyújtsák be.

Cservenka 1910 október 14.

Borovszky Ferenc
jegyző

Diener Mihály
bíró

A MAGGI-féle húsleves-koczká

5 fillérért kapható Kulán

Treuer György vegyeskereskedésében
Széchenyi út 730

Használati utasítás: 3-5

Öntsük le a kockát ¼ liter forró vízzel és a legfinomabb húsleves kész. Aki gyengébben szereti a levest, az inye szerint kevésbé több vizet adjon hozzá.

ELADÓ BIRTOK

A bajai határban a város közelében levő 13 holdas birtokomat, melyből 7 hold szőlő, szabadkézből eladom. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

ŐSZI FÉRFIÖLTÖNYÖK

készülnek mérték után, remek szabás- és divatos-kivitelben, ugyiszintén felöltők bel és külföldi finom szövetekből

BISCHOF FERENC Alapítva 1894
SZABÓ ÜZLETÉBEN KULÁN

Fix fizetés és magas jutalék mellett alkalmazunk *vidéki ügynököket*, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300-600 K. *Hecht bankház részv.-társaság Budapest Ferenciektere 6.* 3-12



3976 tkvi 910

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy *Milutinovits Aladen mint kisk. Milutinovits Lynba és Sztanimir gydmja* végrehajthatónak ismeretlen helyen tartózkodó **Tyószity Uros** részére kirendelt Kovácsfi Ágoston ügygondnok végrehajtást szenvedő elleni 120 K tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a zombori kir. törvényszék, a kulai kir. bíróság mint tkvi hatóság területén levő, a kulai 154 sz. betétben Al. 1-2. sorsz. 175 hrsz. 212 ööl területű ház és udvar a 176 hrsz. 418 ööl rét a beltelekben a 873 K-ban ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte és hogy ezen fennebb megjelölt ingatlan **1910 december 12-én d.u. 3 órakor** ezen kir. járásbírósi hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban a kikiáltási ár 2/3-nál alacsonyabb áron alul el nem adatik.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%át, vagyis 87-30 K-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t-cikk 42. §-ban árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t-c. 172 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, s ha ezen kötelezettségének nyomban eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad, és az árverésben — mely haladéktalanul folytatandó — részt nem vehet.

Kula, a kir. bíróság mint tkvi hatóság, 1910 szeptember 28.

PETNEHÁZY kir. aljbíró



Arany óra, lánc, gyűrű, fülbevaló, nyakék 2

és mindenféle ékszer legolcsóbban és legnagyobb választékban kapható

BECHERER FERENC
órás, ékszerész Kulán

BELEK

A közeledő házi sertésöléshez ajánlunk *száritott és sózott marhabetet, sózott sertésbetet és juh-sáttlingot. Kienast és Bäuerlein, bélnagykereskedés, Budapest IX. Szenteny-utca 21.* Sürgőny cím: Kienastef. Telefon 53-56. Alapítva 1870. 2-3

Levélpapír újdonságok

20 f, 50 f, 60 f,
1, 1.20, 2 és 3 K
árban

Berkovits
nyomdájában
Kulán

JURSZIK JÁNOS KULA

Üveg, porcellán, tükör, kép
és china-ezüst áru raktár

Ifj. ÁBEL JÓZSEF ANGOL SZABÓ KULÁN

T. C. Tisztelettel értesítem, hogy

őszi és téli magyar és angol divatszöveim megérkeztek.

Különös kedvező bevásárlásom által ama kellemes helyzetben vagyok, hogy remek őszi és téli öltönyöket, felöltő s téli kabátokat már **20 frt-tól** modern kivitelben készítek. Kérem, mielőtt ruhaszükségletét máshol megrendelné, szöveim valódiságáról és olcsó árainról meggyőződnie szíveskedjék. Jó munkáért szavatolok.

Vidéki meghívásra személyesen jövök.

4816/tkvi 1910

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy *Fischer Lipót* végrehajthatónak **Ifj. Kniesel Jakab** végrehajtást szenvedő elleni 926-96 K tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék, a kulai kir. bíróság mint tkvi hatóság területén levő a cservenkai 252 sz. betétben AIII 1-3 sorsz. 1078 hrsz. 437 ööl szántóból 1615 hrsz. 513 ööl kertből és 1616 hrsz. 242 ööl területű 420 öi. sz. házból ifj. Kniesel Jakabot illető ¼ rész jutalék 1000 K kikiáltási árban, ugyanezen betétben A† 1 sorsz. 3696 hrsz. 562 ööl területű szőlőből ifj. Kniesel Jakabot illető ¼ rész jutalék 98-50 K kikiáltási árban és ugyanezen betétben Al 2 sorsz. 3796/1 hrsz. 6 ööl területű pincéből ifj. Kniesel Jakabot illető ¼ részjutalék 18 K kikiáltási árban, azonban az összes ingatlanok özv. Kniesel Jakabné özvegyi haszonélvezeti jogárat terhelten a végrehajtási árverést elrendelte és hogy ezen fennebb megjelölt ingatlan **1910 december 28-án d.u. 3 órakor** Cservenka községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban az AIII 1-3 sorsz. ingatlan 2431 K az A† 1 sorsz. ingatlan 330 K és az A† 2 sorsz. ingatlan 330 K alul el nem adatik.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%át, vagyis 243-10 Kt, 33 Kt készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 172. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt, az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, s ha ezen kötelezettségének nyomban eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben mely haladéktalanul folytatandó, részt nem vehet.

Kula, 1910 okt. 17.

LEDERER kir. ítélő táblabíró